

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန

ဥစားကြက် မွေးမြူရေးခြံများအတွက်
ကောင်းမွန်သော မွေးမြူရေးကျင့်စဉ်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ

ဥစားကြက် မွေးမြူရေးခြံများအတွက် ကောင်းမွန်သော မွေးမြူရေးကျင့်စဉ်

၁။ မွေးမြူရေးခြံ

၁.၁ နေရာ

- ၁.၁.၁ မွေးမြူရေးခြံအဖြစ် ဆောက်လုပ်ရန် တရားဝင်ခွင့်ပြုထားသည့် မြေဖြစ်ရမည် ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံတော်မှထုတ်ပြန်ထားသည့် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိရမည်။ လူနေအိမ်များနှင့် နီးကပ်ခြင်း မရှိစေရ။
- ၁.၁.၂ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိပြီး၊ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အဆင် ပြေသည့် နေရာတွင် ရှိရမည်။
- ၁.၁.၃ ရာသီအလိုက် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုရှိသည့် ဆောင်းခိုငှက်ကဲ့သို့ တောရိုင်းငှက် များနှင့် ထိစပ်မှု မရှိသည့်နေရာ ဖြစ်ရမည်။
- ၁.၁.၄ ရေကြီးခြင်းနှင့် ရေလွှမ်းမိုးခြင်းမရှိနိုင်သည့် နေရာတွင် ရှိရမည်။
- ၁.၁.၅ သားသတ်ရုံများ၊ အခြားတိရစ္ဆာန်များကို သတ်သည့်နေရာ၊ တိရစ္ဆာန်အရှင် ဈေးကွက်နှင့် အနည်းဆုံး (၃) မိုင် အကွာအဝေး ရှိရမည်။
- ၁.၁.၆ ဘေးအန္တရာယ်ရှိစေသည့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာပစ္စည်းများ၊ ဓာတုဗေဒပစ္စည်းများ နှင့် အဏုဇီဝပိုးမွှားများမှ ကင်းဝေးရမည်။

၁.၂ မွေးမြူရေးခြံပုံစံ

- ၁.၂.၁ အလုပ်သမားနားနေခန်း၊ သန့်စင်ခန်း၊ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းထားရှိသည့်နေရာ၊ အသေ ကောင် ဖျက်ဆီးသည့် နေရာ၊ အစာသိုလှောင်ရုံ၊ ဆေးဝါးသိုလှောင်ခန်းနှင့် ကြက်ဥသိုလှောင်ရုံ တို့အား စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်း ထားရှိရမည်။
- ၁.၂.၂ လေဝင်လေထွက်ကောင်းပြီး အလွယ်တကူ သန့်ရှင်းဆေးကြောနိုင်သည့်ပုံစံ ရှိရမည်။ ခြံအဆောက်အဦသည် အရှေ့အနောက် အလျားလိုက် တည်ဆောက် ထားရှိရမည်။

- ၁.၂.၃ ကြက်ရုံ တစ်ရုံနှင့် တစ်ရုံသည် ရှေ့နောက်/ ဝဲယာ ပေ (၅၀) အကွာအဝေး ရှိရမည်။
- ၁.၂.၄ ခြံစည်းရိုးသည် လုံခြုံစိတ်ချရပြီး မွေးမြူရေးခြံအဆောက်အဦနှင့် လုံလောက်သော အကွာအဝေး ရှိရမည်။
- ၁.၂.၅ ခြံအဝင်ဂိတ်ပေါက်နှင့် အထွက်ဂိတ်ပေါက် သီးခြားထားရှိပြီး အဝင်ဂိတ်တွင် ပိုးသန့်စင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံထားရှိရမည်။
- ၁.၂.၆ ရုံတစ်ခုချင်းအတွက် ပိုးသန့်စင်နိုင်ရေးအတွက် စီမံဆောင်ရွက်ထားရမည်။
- ၁.၂.၇ လျှပ်စစ်အန္တရာယ်မှ ကင်းဝေးအောင် စနစ်တကျ စီမံထားရှိရမည်။
- ၁.၂.၈ အရေးပေါ် အခြေအနေများအတွက် ကွပ်ကဲနိုင်အောင် စီမံထားရှိရမည်။
- ၁.၂.၉ ခြံအဝင်လမ်း၊ အထွက်လမ်းနှင့် ခြံအတွင်းလမ်းများသည် လုံလောက်သော အကျယ်အဝန်း ရှိရမည်။

၁.၃ မွေးမြူရေးခြံ အဆောက်အဦ

- ၁.၃.၁ မွေးမြူရေးခြံအဆောက်အဦသည် မွေးမြူမည့်စနစ်၊ တိရစ္ဆာန်အမျိုးအစား၊ အရွယ်အစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားသည့် ပုံစံဖြစ်ရမည်။ လေဝင်လေထွက် ကောင်းရမည်၊ လုံခြုံသည့် အမိုးအကာ ဖြစ်ရမည်။
- ၁.၃.၂ မွေးမြူရေးခြံ အဆောက်အဦပုံစံသည် ဇီဝလုံခြုံမှုနည်းလမ်းအရ သန့်ရှင်းသော နေရာမှ မသန့်ရှင်းသောနေရာသို့သာ သွားရမည်ဟူသော ညွှန်ကြားချက်နှင့် ကိုက်ညီသည့်ပုံစံ ဖြစ်ရမည်။

၂။ အစာနှင့် ရေ

၂.၁ အစာဖြည့်ဆည်းခြင်း

- ၂.၁.၁ ကျွေးမွေးသည့်အစာများသည် ကောင်းမွန်သောထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းစနစ်များ ကျင့်သုံးသည့် အစာစက်ရုံများမှ ထုတ်လုပ်သည့် အစာများကို အသုံးပြုသင့်သည်။
- ၂.၁.၂ မွေးမြူရေးအစာတွင် အသုံးပြုရန် မသင့်တော်သည့် ဆေးဝါးများ၊ ဓာတုပစ္စည်းများနှင့် အခြားပါဝင်ပစ္စည်းများ ပါဝင်မှုမရှိစေရ။

၂.၁.၃ အရည်အသွေးပြည့်မီသည့် အစာကုန်ကြမ်းများ ရောစပ်ကျွေးမွေးရာတွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ၏ အကြံပြုချက်များ ရယူသင့်သည်။

၂.၁.၄ အစာထုတ်လုပ်ခြင်း၊ သယ်ဆောင်ခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်းနှင့် ကျွေးမွေးခြင်း စသည့် အဆင့်တိုင်းတွင် ဓာတုဗေဒပစ္စည်းများနှင့် အဏုဇီဝပိုးမွှားများ၏ ဘေးအန္တရာယ်များ ကင်းစင်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် အစာအရည်အသွေး ပျက်ယွင်းမှု မရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂.၁.၅ အစာကို သက်ဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်အတိုင်း သုံးစွဲရမည်ဖြစ်ပြီး လေဝင် လေထွက် ကောင်းမွန်သည့်နေရာတွင် စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားရှိရမည်။

၂.၂ မွေးမြူရေးသုံး ပစ္စည်းများနှင့် ဓာတုပစ္စည်းများ စာရင်းပြုစုခြင်း

၂.၂.၁ မွေးမြူရေးခြံတွင် မှတ်ပုံတင်/ ခွင့်ပြု/ တားမြစ် ထားသော မွေးမြူရေးသုံး ပစ္စည်းများ စာရင်း ရှိရမည်။

၂.၂.၂ မွေးမြူရေးခြံတွင် မှတ်ပုံတင်/ ခွင့်ပြု/ တားမြစ် ဓာတုပစ္စည်းများစာရင်းကို ပြုစုထားရှိရမည်။

၂.၃ ရေအရည်အသွေး

၂.၃.၁ သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ ဖြစ်ရမည်။

၂.၃.၂ အသုံးပြုသောရေတွင် ဓာတုပစ္စည်းများ၊ အဏုဇီဝပိုးများနှင့် ဓာတ်သတ္တုများ ပါဝင်မှု သည် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းသော အခြေအနေတွင် ရှိရမည်။

၂.၃.၃ ရေသန့်စင်သည့်စနစ်ကို အသုံးပြုခဲ့လျှင် စံချိန်စံညွှန်းနှင့်အညီ သုံးစွဲပြီး မွေးမြူသည့် အကြိမ်တိုင်း ပုံမှန်စစ်ဆေးရမည်။

၂.၃.၄ ရေပြုပြင် သုံးစွဲပါက နေ့စဉ်စစ်ဆေးပေးရန်လိုအပ်ပြီး မှတ်တမ်းထားရှိရမည်။

၂.၃.၅ ရေတွင် E.coli နှင့် Fecal Coliform ကဲ့သို့သော ရောဂါပိုးမွှားများပါဝင်မှုကို ပုံမှန် စစ်ဆေးရမည်။

၃။ မွေးမြူရေးခြံစီမံခန့်ခွဲခြင်း

၃.၁ မွေးမြူရေးခြံလက်စွဲစာအုပ်

- ၃.၁.၁ အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်များကို ရေးဆွဲထုတ်ပြန် ထားရှိရမည်။
- ၃.၁.၂ မွေးမြူရေးခြံစီမံခန့်ခွဲခြင်းလုပ်ငန်းများကို မှတ်တမ်းထားရှိပြီး ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခံနိုင်ရမည်။
- ၃.၁.၃ မွေးမြူရေးခြံတွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိရမည်။
- ၃.၁.၄ ဇီဝလုံခြုံမှုကို အလေးထားလိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

၃.၂ မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်သူများ

- ၃.၂.၁ မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူများသည် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ရမည်ဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ် ကျန်းမာရေး စစ်ဆေးရမည်။
- ၃.၂.၂ မွေးမြူရေးခြံပိုင်ရှင်သည် မွေးမြူရေးခြံကို အလုပ်သမားများအတွက် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းမှုရှိစေရန်နှင့် ကျန်းမာရေးအတွက် ကောင်းမွန်သော အခြေအနေတွင် ထားရှိရမည်။ အရေးပေါ်အခြေအနေနှင့် မတော်တဆကိစ္စရပ်များတွင် ဆောင်ရွက်ရမည့် လမ်းညွှန်ချက်များကို ရှင်းလင်းစွာ ချမှတ်ထားရမည်။ ရှေးဦးသူနာပြုပစ္စည်းများနှင့် မီးသတ်ဆေးဘူးများ အလွယ်တကူရနိုင်သော နေရာတွင် ထားရှိရမည်။
- ၃.၂.၃ မွေးမြူရေးခြံ ပိုင်ရှင်သည် မတော်တဆ ထိခိုက်မှုများကို သက်ဆိုင်ရာသို့ အကြောင်းကြားရမည်။
- ၃.၂.၄ မွေးမြူရေးခြံပိုင်ရှင်သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားများအဖွဲ့အစည်း၏ ကလေးသူငယ် အသုံးပြုမှုဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်အတိုင်း လိုက်နာရမည်။

၃.၃ ကျွမ်းကျင်မှု

- ၃.၃.၁ မွေးမြူရေးလုပ်သားများသည် ဆောင်ရွက်ရမည့် အလုပ်တာဝန်များအလိုက် ကျွမ်းကျင်မှုရှိရမည်။ ခြံသန့်ရှင်းရေး၊ တကိုယ်ရေကျန်းမာရေး၊ တိရစ္ဆာန်များ ကိုင်တွယ်ခြင်းနှင့် သက်သာချောင်ချိခြင်း၊ မျိုးထုတ်လုပ်သည့် အစီအစဉ်၊ ဆေးဝါးရောစပ်ခြင်းနှင့် သီးသန့်ခွဲခြားထားခြင်း စသော လုပ်ငန်းစဉ်များကို လေ့ကျင့်ထားပြီး ဖြစ်ရမည်။

- ၃.၃.၂ မွေးမြူရေးလုပ်သားများ၏ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုအား ပုံမှန်စစ်ဆေးရမည်။
- ၃.၃.၃ မွေးမြူရေးခြံ၌ တိရစ္ဆာန်ဆေးကုဆရာဝန်နှင့် မွေးမြူရေးအကြံပေးအပါအဝင် လုံလောက်သော ဝန်ထမ်းများ၊ လုပ်သားများနှင့် အမှုထမ်းများ ထားရှိရမည်။

၃.၄ တကိုယ်ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

- ၃.၄.၁ မွေးမြူရေးခြံ လုပ်သားများသည် သင့်တော်သည့် အကာအကွယ် အဝတ် အစားများနှင့် ဖိနပ်များကို ဝတ်ဆင်ထားရမည်။ လိုအပ်လျှင် မျက်နှာဖုံးကို တပ်ဆင်ရမည်။
- ၃.၄.၂ ခြံတွင် အသက်အရွယ် မတူညီသည့် အုပ်စုများမွေးမြူထားလျှင် ခြံလုပ်သား များသည် အုပ်စုတစ်စုမှတစ်စုသို့သွားလာခြင်းကို ရှောင်ကျဉ်ရမည်။ လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ရာတွင် သန့်ရှင်းသောနေရာ၌ ဦးစွာလုပ်ဆောင်ပြီးမှ မသန့်ရှင်း သောနေရာတွင် လုပ်ဆောင်ရမည်။ မသန့်ရှင်းသောနေရာမှ သန့်ရှင်းသော နေရာသို့ သွားရောက် လုပ်ဆောင်ခြင်း လုံးဝမပြုလုပ်ရ။
- ၃.၄.၃ မွေးမြူရေးခြံ လုပ်သားများသည် လုပ်ငန်းခွင်သို့ အန္တရာယ်ရှိသော အသုံး အဆောင်ပစ္စည်းများ ယူဆောင်လာခြင်း မပြုရ။
- ၃.၄.၄ မွေးမြူရေးခြံအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်သည့်အကြိမ်တိုင်းတွင် လုံလောက်သော ပိုးသတ် သန့်စင်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်ပြီးမှ ဝင်ရောက်ရမည်။

၃.၅ မွေးမြူရေးခြံ အထွေထွေ သန့်ရှင်းမှု

- ၃.၅.၁ သန့်ရှင်းရန်နှင့် ဆေးကြောရန် အသုံးပြုသည့် ဓာတုပစ္စည်းများသည် ခွင့်ပြု ထားသည့် ဓာတုပစ္စည်းများဖြစ်ရမည်။
- ၃.၅.၂ သန့်ရှင်းရန်နှင့် ဆေးကြောရန်အတွက် သင့်လျော်သော ပစ္စည်းကိရိယာများ ထားရှိရမည်။
- ၃.၅.၃ သန့်စင်ခြင်းနှင့်ပိုးသတ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များကို စနစ်တကျ လိုက်နာဆောင်ရွက် ရမည်။
- ၃.၅.၄ အစာခွက်၊ ရေခွက်များ သန့်ရှင်းမှုရှိရမည်။ ကြက်ခြံ/ ကြက်ရုံများ ပတ်ဝန်း ကျင် သန့်ရှင်းရေးကို ကောင်းမွန်စွာ ဆောင်ရွက်ရမည်။ အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများနှင့် အဆောက်အဦများ ကြံ့ခိုင်မှုရှိစေရန် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရမည်။

၃.၅.၅ ကြက်ဥဗန်းများနှင့် ကွန်တိန်နာများကို ကြက်ခြံအတွင်း ထည့်သွင်းအသုံး မပြုမီ သန့်ရှင်းခြင်းနှင့် ပိုးသတ်ဆေးဖြန်းခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃.၅.၆ ကြက်တစ်သုတ်ထုတ်ပြီးတိုင်း ခြံနှင့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို သန့်ရှင်း ရေး ဆောင်ရွက်ရမည်။ အသုတ်သစ် မထည့်မီ ခြံကို အနည်းဆုံး (၁၄) ရက် အနားပေးရမည်။ သို့မဟုတ် ဦးစီးဌာန၏ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း ဆောင်ရွက် ရမည်။

၃.၆ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စီမံခန့်ခွဲခြင်း

၃.၆.၁ စပါးခွံကဲ့သို့ အခင်းများ၊ အန္တရာယ်ရှိသည့် ပစ္စည်းများနှင့် စွန့်ပစ်ရေဆိုးကို သတ်မှတ်ထားသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ စွန့်ပစ်ရမည်။

၃.၆.၂ ဓာတုဆေးကြွင်းများ (ရက်လွန်ပိုးသတ်ဆေး/ပေါင်းသတ်ဆေး) နှင့် အမှိုက် များကို သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းများအတိုင်း စွန့်ပစ်ရမည်။

၃.၆.၃ ရောဂါဖြင့် သေဆုံးကြက်များကို မြေမြှုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် မီးရှို့ဖျက်ဆီးခြင်း တို့ကို ဌာနမှသတ်မှတ်ထားသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအတိုင်းပြုလုပ်ရမည်။

၃.၆.၄ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စုပုံသည့်နေရာသည် မွေးမြူရေးခြံနှင့် ရေစီးရေလာမြောင်း တို့နှင့် ဝေးကွာ၍ မိုးရွာသည့်အခါတွင် ရေထဲမျောပါမသွားအောင် စီမံထားရှိ ရမည်။

၃.၆.၅ မိလ္လာကန်ကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်း ထားရှိရမည်။

၃.၆.၆ ရေဆိုးကန်သည် မွေးမြူရေးခြံနှင့် ဝေးကွာ၍ လျှံထွက်ခြင်းမရှိအောင် စီမံ ထားရှိ ရမည်။

၃.၆.၇ မွေးမြူရေးခြံမှ နေ့စဉ်ထွက်ရှိသည့် လုပ်ငန်းသုံးစွန့်ပစ်ရေများကို ပြုပြင်၍ စနစ်တကျ စွန့်ပစ်ရမည်။

၃.၇ ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်များကို ထိန်းချုပ်ခြင်း

၃.၇.၁ မွေးမြူရေးခြံဧရိယာအတွင်းသို့ ပိုးမွှားနှင့် ပြင်ပတိရစ္ဆာန်များ ဝင်ရောက်ခြင်း မရှိ အောင် စီမံထားရှိရမည်။

၃.၇.၂ မွေးမြူရေးခြံ၌ ကြွက်၊ အင်းဆက်ကဲ့သို့သော ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်များကို ကာကွယ် သည့် အစီအမံများ ထားရှိရမည်။

၃.၇.၃ ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်များ ထိန်းချုပ်ရာတွင် ခွင့်ပြုထားသည့် ဓာတုပစ္စည်းများနှင့် ထောင်ချောက်များကိုသာ အသုံးပြုရမည်။

၄။ မွေးမြူရေးကြက်များ၏ ကျန်းမာရေး စီမံခန့်ခွဲခြင်း

၄.၁ ကြက်အသစ် သွင်းခြင်း

၄.၁.၁ ဦးစီးဌာန သို့မဟုတ် အသိအမှတ်ပြု တိရစ္ဆာန်ဆေးကုဆရာဝန်ထံမှ ကျန်းမာကြောင်း ထောက်ခံချက်ပါရှိမှသာ မွေးမြူရမည်။

၄.၁.၂ ရောဂါကူးစက်မှုကာကွယ်ရန် အသစ်ရောက်ရှိလာသော ကြက်များကို ရှိရင်းစွဲကြက်များနှင့် သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအပိုင်းအခြားအထိ သီးသန့်ခွဲခြားထားရှိရမည်။

၄.၁.၃ ကြက်တစ်သုတ်ခြင်း မွေးမြူထားရှိမှုအား မှတ်တမ်းထားရှိရမည်။

၄.၂ ရောဂါစူးစမ်းထောက်လှမ်းခြင်းနှင့် ထိန်းချုပ်ခြင်း

၄.၂.၁ ဦးစီးဌာနမှထုတ်ပြန်ထားသည့် ကာကွယ်ဆေးထိုးအစီအစဉ်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။ ဦးစီးဌာနမှ ခွင့်ပြုထားသည့် ကာကွယ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုရမည်။

၄.၂.၂ သန်ချရန်လိုအပ်ပါက သန်ချဆေးပေးသည့် အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲထားရှိရမည်။

၄.၂.၃ မွေးမြူရေးကြက်များ၏ ကျန်းမာရေးကို ပုံမှန်စစ်ဆေး၊ မှတ်တမ်းတင် ထားရှိရမည်။

၄.၂.၄ ရောဂါဖြစ်ပွားသည်ဟု သံသယရှိသည့် ကြက်များကို သီးသန့်ခွဲခြားထားရှိရမည့်နေရာ၌ထားရှိပြီး ရောဂါဖြစ်ပွားခဲ့ပါက သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းများအတိုင်း ရှင်းလင်းရမည်။

၄.၂.၅ ရောဂါထိန်းချုပ်ရန်အတွက် အသုံးပြုသည့်ပဋိဇီဝဆေးဝါးများနှင့် ဆေးဝါးပါဝင်သည့် အစာများသည် ဦးစီးဌာနမှ ခွင့်ပြုထားသည့် ဆေးဝါးများ ဖြစ်ရမည်။

၄.၂.၆ ဆေးကုသထားသည့် ကြက်နှင့် ကြက်ထွက်ပစ္စည်းများကို စားသုံးရန်နှင့် ရောင်းချရန်အတွက် တိရစ္ဆာန်ဆေးကုဆရာဝန်မှ ဆေးကြွင်းပါဝင်မှုကာလကို ဆုံးဖြတ်၍ စားသုံးရန်သင့်ပါက ခွင့်ပြုချက် ထုတ်ပေးရမည်။

၄.၃ ဓာတ်ခွဲခန်းတွင် စမ်းသပ်စစ်ဆေးခြင်း

- ၄.၃.၁ ဦးစီးဌာနအသိအမှတ်ပြု ဓာတ်ခွဲခန်းမှ ပုံမှန်စမ်းသပ်စစ်ဆေးခြင်း၊ ရောဂါ စူးစမ်းထောက်လှမ်းခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရမည်။
- ၄.၃.၂ ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားခဲ့ပါက ဦးစီးဌာန ရောဂါရှာဖွေရေးဓာတ်ခွဲခန်းမှ စစ်ဆေးပြီး ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

၄.၄ သံသယဖြစ်ဖွယ်ရောဂါဖြစ်ခဲ့လျှင် ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းလမ်း

- ၄.၄.၁ အကယ်၍သံသယဖြစ်ဖွယ် ကူးစက်စေနိုင်သောရောဂါများ ကျရောက်ခဲ့ပါက ဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်ထားသည့် ကူးစက်ရောဂါထိန်းချုပ်သည့် ဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ကမ္ဘာ့တီရစ္ဆန်ကျန်းမာရေးအဖွဲ့၏ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။
- ၄.၄.၂ ဦးစီးဌာနမှချမှတ်ထားသည့် အရေးပေါ်ဇီဝလုံခြုံရေး လုပ်ငန်းစဉ်များအတိုင်း စနစ်တကျလိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၄.၅ ကုသခြင်း

- ၄.၅.၁ ခြံမှခန့်အပ်ထားသော တီရစ္ဆန်ဆေးကုဆရာဝန်သည် ဦးစီးဌာနမှ ခွင့်ပြု ထားသော ဆေးဝါးများကိုသာ အသုံးပြုရမည်။
- ၄.၅.၂ မွေးမြူရေးခြံ၌ ဝယ်ယူသုံးစွဲသည့်ဆေးဝါးများနှင့် ကုသသည့်ဆေးဝါးများကို ဦးစီးဌာနမှ စစ်ဆေးနိုင်ရန် မှတ်တမ်းထားရှိရမည်။

၅။ ဥကြက်မများကို စီမံခန့်ခွဲခြင်း

၅.၁ ဥစမ်းကြက်များ စီမံခန့်ခွဲခြင်း

- ၅.၁.၁ ဥစမ်းကြက်များ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ၊ အရွယ်အစားနှင့် အလေးချိန် ကိုပျမ်းမျှကောက်ယူစစ်ဆေးရမည်။
- ၅.၁.၂ ကြက်မဒါန်းများကို ကျန်းမာရေးအခြေအနေ၊ အရွယ်အစားနှင့် အလေးချိန် အရ ခွဲခြား မွေးမြူရမည်။

၅.၂ ကြက်ဥများ စီမံခန့်ခွဲခြင်း

- ၅.၂.၁ တစ်ရက်လျှင် အနည်းဆုံး(၂) ကြိမ် ကောက်ယူရမည်။

- ၅.၂.၂ ပုံသဏ္ဍာန်မမှန်သော ကြက်ဥများ၊ အက်နေသောကြက်ဥ သို့မဟုတ် ကွဲနေသော ကြက်ဥများကို ပယ်ရမည်။ မြေကြီးနှင့် အညစ်အကြေးပေးနေသော ကြက်ဥများကို သီးခြားခွဲပြီး သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ၅.၂.၃ ကြက်ဥများကို အရိပ်ရပြီး လေဝင်လေထွက်ကောင်းမွန်သောနေရာ သို့မဟုတ် အပူချိန် ထိန်းသိမ်းထားသော အခန်းအတွင်း ထားရှိရမည်။
- ၅.၂.၄ သန့်ရှင်းပြီး ကြက်ဥများကို အပူချိန်ထိန်းချုပ်နိုင်သည့် မော်တော်ယာဉ်ဖြင့် သယ်ဆောင်ရမည်။

၆။ တိရစ္ဆာန်အခွင့်အရေး လိုက်နာဆောင်ရွက်မှု

- ၆.၁.၁ မွေးမြူရေးကြက်များ၏ သက်သာချောင်ချိရေးကို ဦးစားပေး စဉ်းစားရမည်။ ထိခိုက်အနာတရဖြစ်နေသောကြက်များကို ခံစားသည့်ဝေဒနာသက်သာအောင် ကုသပေးရမည်။
- ၆.၁.၂ မွေးမြူရေးကြက်များကို အစာ၊ ရေနှင့် လုံလောက်သော အကျယ်အဝန်း ရအောင် စီစဉ်ထားရှိရမည်။

၇။ သယ်ဆောင်ခြင်းနှင့် သိုလှောင်ရုံ

၇.၁ သယ်ဆောင်ခြင်း

- ၇.၁.၁ ကြက်များကိုသယ်ဆောင်ရာတွင် ခရီးစဉ်အစမှအဆုံး ဖိစီးမှုကင်းဝေးစေရန် နှင့် ထိခိုက်အနာတရ မရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ၇.၁.၂ သယ်ယူပို့ဆောင်သည့်ယာဉ်ကို အသုံးမပြုခင် ဆေးကြောသန့်စင်ရမည်။
- ၇.၁.၃ ကြက်များသယ်ဆောင်ခြင်းအတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် ယာဉ်အမျိုးအစားကိုသာ အသုံးပြုရမည်။
- ၇.၁.၄ ကြက်များကို သယ်ဆောင်ရာတွင် အပူဒဏ်မှ ကင်းလွတ်အောင် အေးသော အချိန်တွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရမည်။
- ၇.၁.၅ ကြက်ပေါက်ငယ်များကို သင့်တော်သော စက္ကူဘူးတွင်ထားရှိရမည်။ ကြပ်တည်းစွာ မထားရှိရ။
- ၇.၁.၆ ကြက်အမျိုးအစား၊ အရွယ်အစား၊ အထီး၊ အမ၊ အသက်အရွယ်အလိုက် သီးသန့်ခွဲခြား ထားရှိသယ်ဆောင်ရမည်။

၇.၁.၇ သယ်ယူပို့ဆောင်ခွင့်ရရှိရန်အတွက် ဦးစီးဌာန၏ တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာကြောင်း ထောက်ခံချက်ကို ကြိုတင်ရယူထားရှိရမည်။

၇.၂ သိုလှောင်ရုံ

၇.၂.၁ မွေးမြူရေးခြံများတွင် သိုလှောင်ရုံများ စနစ်တကျထားရှိရမည်။

၇.၂.၂ သိုလှောင်ရုံသည် အစဉ်သန့်ရှင်းနေရမည်။

၇.၂.၃ သိုလှောင်ရုံသည်ခြောက်သွေ့၍ လေဝင်လေထွက်ကောင်းပြီး ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန် များ၏ အန္တရာယ်မှ ကင်းဝေးရမည်။

၇.၂.၄ အစာသိုလှောင်ထားရှိရာတွင် တစ်သုတ်ဝင် တစ်သုတ်ထွက်စနစ် ကျင့်သုံး သင့်သည်။

၈။ မှတ်တမ်းသိမ်းဆည်းခြင်း

၈.၁ သယ်ယူပို့ဆောင်မှု မှတ်တမ်း

၈.၂ သိုလှောင်မှု မှတ်တမ်း

၈.၃ အစာ မှတ်တမ်း

၈.၄ တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေး အခြေအနေ (ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းနှင့် ဆေးကုသခြင်း) မှတ်တမ်း

၈.၅ အလုပ်သမားများ ကျန်းမာရေးမှတ်တမ်း

၈.၆ ဧည့်မှတ်တမ်း

၈.၇ မျိုးမှတ်တမ်း

၈.၈ ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးချက် မှတ်တမ်း

၈.၉ သန့်စင်ဆေးကြောသည့် မှတ်တမ်း

၈.၁၀ ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်ထိန်းချုပ်ခြင်း မှတ်တမ်း

၈.၁၁ သင်တန်းပေးခြင်း မှတ်တမ်း

၈.၁၂ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံထားရှိမှု မှတ်တမ်း

၈.၁၃ ထုတ်လုပ်မှု မှတ်တမ်း

၈.၁၄ ရရှိ/ထုတ်ပေးလယ်ဂျာ မှတ်တမ်း

၈.၁၅ ရာဇဝင်မှတ်တမ်း (တိရစ္ဆာန်၊ ထုတ်လုပ်သည့်နေ့၊ အသုတ်၊ ဝယ်သူမှတ်တမ်း စသဖြင့်)
မှတ်တမ်းများ အားလုံးကို ဌာန၏သတ်မှတ်ချက်ဖြင့် အချိန်တစ်ခုအတွင်းသော်လည်း
ကောင်း အနည်းဆုံး (၃) နှစ်သော်လည်းကောင်း ထိန်းသိမ်းထားရှိရမည်။